

bilt til at paasee, om Forstanderskabet har truffet det Rette, ogsaa med Hensyn til den Slags Veisager. Dernæst er Punktet om Kostbarheden blevet fremhævet. Det er bitterligt for Enhver, der har seet Regninger augaaende Landvæsenkommisjonsforretninger, at saadanne ere overordentlig dyre. En simpel Landvæsenkommisjonsforretning over et lille Vandløb koster udenvidere 50 Rd. og derover, men det kan dog ikke være Meningen at ville slaffe en anden Instans tilveie, som er saa overordentlig kostbar, hvor man har en gratis Afgjorelse gennem Amtsrædet. Jeg troer derfor, at Loven vilde vinde betydelig, hvis det Endringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem for Standerborg Amts 3die Valgkreds, blev vedtaget, og saavidt jeg har foreslaaet den høitærede Minister, vilde dette ikke være nogen væsentlig Hindring for Lovens Stadfæstelse.

C. M. Jespersen: I Lovudkastets § 5 forekomme nogle Udtryk, som jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa; det er nemlig de Ord, hvori der tales om Erstatning for Jordts Afgivelse til en nødvendig befunden Udvidelse af Veiens Bredde m. V. Dersom disse Udtryk blive staaende i Loven, forekommer det mig, at den lovgivende Magt derved indirecte sanctionerer et Paalæg til Grundeierne om at skulle afstaae Grunde imod deres Villie, og det troer jeg dog ikke er ganske rigtigt. Her handles nemlig kun om private Veie, altsaa Veie, der støtte sig paa privatretlige Forhold, og hvor der er en privatretlig Interesse tilstede; og fordi det kan være i en Grundeiers Interesse at faae en Veie udbudet, derfor forekommer det mig ikke, at den tilstødende Grundeier skal finde sig i at afstaae sin Grund mod sin Villie til dette Diemed. I Grundlovens § 87 findes som almindelig Regel, at Ingen kan tilpligtes at afstaae sin Eiendom, uden hvor Almeenvæltet kræver det. Det kan kun skee ifølge Lov og mod fuldstændig Erstatning. Denne Regel er, som bekendt, anvendt med Hensyn til Jernbaneanlæg, Landeveie og offentlige Veie, men her handles jo kun om private Veie, altsaa om et privatretligt Forhold. Det forekommer mig derfor ikke, at det kan være berettiget at forbre, at en tilstødende Grund-

eier mod sin Villie skal afstaae sin Grund til en nødvendig befunden Udvidelse af en Veis Bredde; jeg veed ikke, om dette er Meningen, og det var derfor ønskeligt at høre en Udtalelse i den Retning; men skal det forholde sig saa, maa jeg ansee det fornødent til tredie Behandling gennem et Endringsforslag at foreslaae en tilfreds Bestemmelse derimod.

Ordføreren: Jeg troer, at den Betænkkelighed, som er reist fra den ærede sidste Talers Side, ikke er af den Bessaffenhed, at han derfor behøver at stille noget Endringsforslag. Det forekommer mig nemlig klart, at hvis Meningen med Loven skal være, at man vilde give Ret til at expropriere anden Mandts Eiendom til Udvidelse af en privat Veie, maatte en saadan Regel være givet paa en aldeles tydelig og klar Maade, da den vilde staae i meget stærk Strid med, hvad der ellers hos os er gjældende Ret. Naar der derfor i § 5 findes en Sætning, som siger, at man ved Fastsættelsen af Kjendelsen til saadanne private Veies Vedligeholdelse og de dermed forbundne Omkostninger skal tage Hensyn til „Erstatning for Jordts Afgivelse til en nødvendig befunden Udvidelse af Veiens Bredde m. v.“, saa har Udvalget ikke havt ringeste Tvivl om, at det, hvortil der her sigtedes, var det Tilfælde, hvor Vedkommende var Medinteressent i Veien, eller paa anden Maade ved Kjøb, Bytte eller Overenskomst havde faaet Dispositionsret over det Areal, som var nødvendigt til Veiens Bredde, og at det Spørgsmaal, der vil komme til at foreligge til Afgjorelse for Communalbestyrelsen, derfor alene vil være det, hvormeget af de Bekostninger, som ere foranledigede ved en saadan Foranstaltning, der skal fordeles mellem vedkommende Medinteressenter i Veien, hvormod det vilde være noget i allerhøjeste Grad Abnormt, om det skulde være Lovens Mening, at Communalbestyrelsen skulde have Ret til at tage den Bestemmelse, at tilstødende Grundeiere kunde tvinges til mod deres Villie at afstaae Grund til Udvidelse af en privat Veie.

Indenrigsministeren: Til hvad den ærede Ordfører udtalte, skal jeg endnu tillade mig at sige, at den næstforegaaende ærede